

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.12.2022
COM(2022) 684 final

2022/0398 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive
ale Uniunii**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Măsurile restrictive reprezintă un instrument esențial pentru promovarea obiectivului politicii externe și de securitate comune („PESC”), astfel cum este prevăzut la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană („TUE”). Aceste obiective includ protejarea valorilor UE, menținerea păcii și securității internaționale, precum și consolidarea și sprijinirea democrației, a statului de drept și a drepturilor omului.

Pentru a menține aceste valori, UE poate impune măsuri restrictive împotriva țărilor din afara UE, a entităților, a persoanelor juridice sau fizice. Printre aceste măsuri se numără măsuri individuale specifice, și anume sancțiuni financiare specifice (înghețarea activelor) și restricții privind intrarea pe teritoriul său (interdicții de călătorie), precum și măsuri sectoriale, și anume embargouri asupra armelor sau măsuri economice și financiare (de exemplu, restricții la import și la export și restricții privind furnizarea anumitor servicii, cum ar fi serviciile bancare)¹.

În prezent, UE a impus peste 40 de seturi de măsuri restrictive. Unele dintre acestea pun în aplicare măsuri restrictive adoptate de către Organizația Națiunilor Unite; în timp ce altele sunt adoptate de către UE în mod autonom. Pe lângă măsurile care constituie un răspuns la o situație specifică dintr-o anumită țară, UE a adoptat de-a lungul timpului măsuri generale care vizează combaterea proliferării și a utilizării armelor chimice, a atacurilor cibernetice, a încălcărilor drepturilor omului și a terorismului². Măsurile restrictive sunt obligatorii pentru statele membre și pentru orice persoană sau entitate aflată sub jurisdicția statelor membre (operatori din UE)³.

(1) Aplicarea inconsecventă a măsurilor restrictive ale Uniunii

¹ Consiliul adoptă măsuri restrictive. Consiliul adoptă mai întâi o decizie PESC în temeiul articolului 29 din TUE. Măsurile prevăzute în decizia Consiliului sunt puse în aplicare fie la nivelul UE, fie la nivel național. Până în prezent, practica a fost ca măsurile precum embargourile asupra armelor sau restricțiile privind intrarea pe teritoriu să fie puse în aplicare direct de către statele membre, care au obligația legală de a respecta deciziile PESC ale Consiliului. Alte măsuri includ întreruperea sau reducerea, parțială sau totală, a relațiilor economice cu o țară terță și măsuri individuale de înghețare a fondurilor și a resurselor economice, precum și de interzicere a punerii la dispoziție a fondurilor și a resurselor economice. Aceste măsuri sunt puse în aplicare prin intermediul unui regulament adoptat de Consiliu, hotărând cu majoritate calificată, la propunerea comună a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și a Comisiei, în temeiul articolului 215 din TFUE. Dispozițiile antieludare se regăsesc în ambele tipuri de acte.

² Pentru o imagine de ansamblu, a se vedea harta sancțiunilor UE, disponibilă la adresa <https://www.sanctionsmap.eu/#/main>.

³ În jurisdicția (pe teritoriul) Uniunii, și anume: (a) pe teritoriul Uniunii, inclusiv în spațiul aerian al acesteia; (b) la bordul oricărei aeronave sau nave aflate sub jurisdicția unui stat membru; (c) oricărei persoane fizice, aflate în interiorul sau în afara teritoriului Uniunii, care este resortisant al unui stat membru; (d) oricărei persoane juridice, oricărei entități sau oricărui organism, aflat pe teritoriul sau în afara teritoriului Uniunii, care este înregistrat sau constituit în temeiul legislației unui stat membru; (e) oricărei persoane juridice, entități sau organism, în legătură cu orice activitate desfășurată în întregime sau în parte pe teritoriul Uniunii [a se vedea, de exemplu articolul 17 Regulamentul (UE) nr. 269/2014 al Consiliului din 17 martie 2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, (JO L 078 17.3.2014, p. 6)].

Întrucât adoptarea de măsuri restrictive la nivelul Uniunii s-a intensificat în ultimele decenii⁴, s-au intensificat și sistemele de evitare a acestora. Comisia a semnalat anterior problema aplicării inconsecvente a măsurilor restrictive și faptul că astfel se subminează eficacitatea acestora și capacitatea UE de a se exprima la unison⁵.

Capacitatea Uniunii de a se exprima la unison a devenit deosebit de urgentă în contextul actual al agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei. UE a instituit o serie de măsuri restrictive, unele încă din 2014, împotriva persoanelor și a entităților ruse și belaruse. În acest context, pentru a consolida coordonarea la nivelul UE în ceea ce privește asigurarea respectării acestor măsuri restrictive, Comisia a instituit un grup operativ „Închegare și punere sub sechestru”. Acest grup operativ asigură coordonarea dintre statele membre și agențiile UE, cum ar fi Europol și Eurojust. Grupul operativ a purtat periodic discuții cu privire la necesitatea unei abordări comune în materie de drept penal pentru a trage la răspundere persoanele fizice și juridice implicate în încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

Punerea în aplicare și asigurarea respectării măsurilor restrictive ale Uniunii sunt, în primul rând, responsabilitatea statelor membre. Autoritățile competente din statele membre trebuie să evalueze dacă a avut loc o încălcare a deciziilor și a regulamentelor relevante ale Consiliului adoptate în temeiul articolului 29 din TUE sau, respectiv, al articolului 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și să ia măsuri adecvate. În acest sens, regulamentele UE includ în mod sistematic o dispoziție care impune statelor membre să adopte norme naționale care să prevadă sancțiuni eficace, proporționale și disuasive pentru încălcarea respectivelor acte juridice ale Uniunii⁶.

Pe lângă restricții, aceste decizii și regulamente includ, în general:

- o clauză care interzice eludarea acestora, și anume la participarea cu bună știință și în mod intenționat la activități care au drept scop eludarea măsurilor restrictive în cauză⁷ și
- alte obligații, în special de a raporta cu privire la măsurile luate pentru punerea în aplicare a măsurilor restrictive (de exemplu, raportarea către autorități a valorii activelor care au fost închegate).

Deși articolul 29 din TUE și articolul 215 din TFUE oferă un temei juridic pentru adoptarea de către Consiliu a măsurilor necesare în cazul adoptării de măsuri restrictive ale Uniunii,

⁴ A se vedea harta sancțiunilor UE, nota 2 de mai sus.

⁵ Comunicare a Comisiei, *Sistemul economic și financiar european: promovarea deschiderii, a solidității și a rezilienței*, [COM(2021) 32 final] din 19.1.2021, secțiunea 5 (Consolidarea punerii în aplicare și a asigurării respectării sancțiunilor UE), p. 16, disponibilă la adresa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0032&from=EN>. În aceeași comunicare, Comisia constată că punerea în aplicare a măsurilor restrictive ale Uniunii nu este atât de uniformă la nivelul UE precum ar trebui să fie. Acest lucru creează denaturări pe piața unică, deoarece întreprinderile din UE, inclusiv filialele din UE ale unor societăți străine, pot eluda interdicțiile, precum și incertitudine în rândul operatorilor. După cum s-a menționat, aplicarea inconsecventă subminează eficacitatea măsurilor restrictive și capacitatea UE de a se exprima la unison. Printre alte inițiative, strategia solicită continuarea activității de coordonare între Comisie și statele membre pentru a se asigura că sancțiunile naționale pentru încălcarea măsurilor restrictive ale UE sunt eficace, proporționale și disuasive.

⁶ De exemplu, a se vedea articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 833/2014 al Consiliului din 31 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina, text consolidat disponibil la [EUR-Lex – 02014R0833-20220413 – RO – EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0833&from=EN).

⁷ A se remarca faptul că această clauză este aplicabilă și în cazul în care măsurile restrictive nu au fost încălcate; este suficientă participarea la activități care vizează acest scop.

temeiul juridic pentru adoptarea de măsuri restrictive nu prevede apropierea definițiilor de drept penal și a tipurilor și nivelurilor sancțiunilor penale⁸.

(2) Diferențe între definițiile de drept penal și sancțiunile penale ale statelor membre

În absența unei armonizări la nivelul UE, există diferențe semnificative între sistemele naționale din punctul de vedere al normelor care incriminează faptele de încălcare a dreptului Uniunii privind măsurile restrictive ale Uniunii. În 12 state membre, încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii constituie doar infracțiune. În 13 state membre, încălcarea acestor măsuri poate fi considerată o infracțiune administrativă sau penală⁹. Criteriile în funcție de care comportamentul este încadrat într-o categorie de măsuri sau în alta sunt legate de obicei de gravitatea sa (gravă), determinată fie calitativ (intenție, neglijență gravă), fie cantitativ (daună)¹⁰, dar ele diferă de la un stat membru la altul. În două state membre, infracțiunea specifică de încălcare a măsurilor restrictive ale Uniunii este pasibilă să fie sancționată, în prezent, doar prin sancțiuni administrative¹¹.

Regimurile de sancțiuni diferă și ele substanțial de la un stat membru la altul. În 14 state membre, durata maximă a pedepsei cu închisoarea este cuprinsă între 2 și 5 ani. În opt state membre pot fi aplicate pedepse maxime cuprinse între 8 și 12 ani¹². Quantumul maxim al amenzii care poate fi impusă pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, indiferent dacă această faptă este considerată infracțiune sau contravenție, variază foarte mult de la un stat membru la altul, fiind cuprinsă între 1 200 EUR și 5 000 000 EUR¹³.

14 state membre prevăd răspunderea penală a persoanelor juridice pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii¹⁴. În plus, 12 state membre prevăd sancțiuni administrative, în special amenzi, care pot fi impuse persoanelor juridice atunci când personalul sau conducerea acestora încalcă măsurile restrictive. Amenzile maxime pentru persoanele juridice variază între 133 000 EUR și 37,5 milioane EUR¹⁵.

(3) Lipsa anchetelor și a urmăririlor penale

În practică, foarte puține persoane fizice sau juridice responsabile de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii sunt efectiv trase la răspundere¹⁶. Cu toate acestea, raportul Rețelei

⁸ Apropierea definițiilor de drept penal și a sancțiunilor penale nu se poate realiza pe baza temeiului juridic fără caracter legislativ, reprezentat de articolul 29 din TUE sau de articolul 215 din TFUE.

⁹ Rețeaua privind genocidul, *Urmărirea penală a încălcărilor sancțiunilor (măsurilor restrictive) în jurisdicțiile naționale: o analiză comparativă*, 2021, anexă, disponibilă la adresa https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/genocide_network_report_on_prosecution_of_sanctions_restrictive_measures_violations_23_11_2021.pdf. În vederea unei prezentări în cadrul Grupului de lucru al Consiliului pentru cooperare judiciară în materie penală (COPEN), raportul a fost, de asemenea, publicat în documentul 7274/22 al Consiliului din 16 martie 2022.

¹⁰ Rețeaua privind genocidul, *Urmărirea penală a încălcărilor sancțiunilor (măsurilor restrictive) în jurisdicțiile naționale: o analiză comparativă*, 2021, secțiunea 5.1, p. 22.

¹¹ A se vedea nota de subsol 10.

¹² A se vedea nota de subsol 10, secțiunea 5.2, p. 23.

¹³ A se vedea nota de subsol 10, secțiunea 5.3, p. 24.

¹⁴ A se vedea nota de subsol 10, pe baza raportului Rețelei privind genocidul și a investigației suplimentare a Comisiei.

¹⁵ A se vedea nota de subsol 10.

¹⁶ Rețeaua privind genocidul, *Urmărirea penală a încălcărilor sancțiunilor (măsurilor restrictive) în jurisdicțiile naționale: o analiză comparativă*, 2021, p. 4. O prezentare generală a legislației relevante a statelor membre și a statelor observatoare în cadrul rețelei este furnizată în anexa la raportul de

privind genocidul menționează că „se poate observa recent [și] o tendință pozitivă în ceea ce privește numărul de acțiuni de punere în aplicare inițiate și creșterea sancțiunilor impuse de anumite autorități naționale”¹⁷.

În pofida tendințelor pozitive din unele state membre, se pare că doar în câteva dintre ele există proceduri judiciare în curs care vizează încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii¹⁸. Acest lucru poate constitui un indiciu al faptului că în multe state membre nu se acordă suficientă prioritate cercetării și urmăririi penale a încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii. În acest sens, ar trebui remarcat faptul că Europol și Eurojust au dezvoltat o serie de activități pentru a sprijini în continuare autoritățile polițienești și judiciare care investighează și urmăresc penal încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii. Acestea au verificat încrucișat lista persoanelor și a întreprinderilor desemnate de UE în bazele lor de date. Europol a lansat, de asemenea, „operațiunea Oscar”¹⁹ pentru a sprijini investigațiile financiare efectuate de statele membre, care vizează activele provenite din săvârșirea de infracțiuni, deținute de persoane fizice și entități juridice care fac obiectul măsurilor restrictive ale Uniunii. În același timp, anchetele și urmăririle penale se bazează adesea pe detectarea încălcărilor măsurilor restrictive ale Uniunii și sesizarea autorităților de asigurare a respectării legii cu privire la acestea de către autoritățile administrative. Absența unor astfel de sesizări indică faptul că nu există o astfel de cooperare operațională în cadrul structurilor naționale de asigurare a respectării legii.

(4) Consecințe negative ale statu-quo-ului

În cazul în care autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare nu dispun de instrumentele și resursele adecvate și eficiente pentru a preveni, a depista, a investiga și a urmări penal încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, persoanele fizice și juridice desemnate ale căror active sunt înghețate pot avea practic acces în continuare la activele lor și pot sprijini regimurile care sunt vizate de măsurile restrictive ale Uniunii, subminând astfel obiectivele respectivelor măsuri restrictive.

În plus, statele membre au definiții foarte diferite și sancțiuni disparate pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii în temeiul dreptului lor administrativ și/sau penal. Acest lucru indică faptul că aceeași încălcare ar putea face obiectul unor sancțiuni diferite și al unor niveluri diferite de asigurare a respectării legii. Acest lucru slăbește asigurarea respectării măsurilor restrictive ale Uniunii și subminează credibilitatea obiectivelor Uniunii.

În cele din urmă, în unele cazuri, veniturile obținute din activitățile desfășurate cu încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii pot permite, de asemenea, entităților și persoanelor vizate de

expertiză, a se vedea

https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/genocide_network_report_on_prosecution_of_sanctions_restrictive_measures_violations_23_11_2021.pdf. În vederea unei prezentări în cadrul Grupului de lucru al Consiliului pentru cooperare judiciară în materie penală (COPEN), raportul a fost, de asemenea, publicat în documentul 7274 al Consiliului din 16 martie 2022.

¹⁷ Rețeaua privind genocidul, *Urmărirea penală a încălcărilor sancțiunilor (măsurilor restrictive) în jurisdicțiile naționale: o analiză comparativă*, 2021, p. 13.

¹⁸ Pentru o selecție de cauze, a se vedea Rețeaua privind genocidul, *Urmărirea penală a încălcărilor sancțiunilor (măsurilor restrictive) în jurisdicțiile naționale: o analiză comparativă*, 2021, p. 14.

¹⁹ Europol, operațiune la nivelul UE care vizează activele provenite din săvârșirea de infracțiuni în legătură cu invadarea Ucrainei de către Rusia, disponibilă la adresa: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/eu-wide-operation-targeting-criminal-assets-in-relation-to-russian-invasion-of-ukraine>.

măsurile restrictive respective să comită în continuare faptele pentru care au făcut obiectul măsurilor restrictive.

(5) Obiectivele propunerii

În acest context, în urma unei propuneri a Comisiei Europene prezentate la 25 mai 2022²⁰, Consiliul a decis să identifice încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii ca fiind un domeniu al criminalității care îndeplinește criteriile specificate la articolul 83 alineatul (1) din TFUE. Acest lucru a permis Comisiei să adopte prezenta propunere de directivă în cadrul procedurii legislative ordinare, care vizează apropierea definiției infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

Obiectivele prezentei propuneri sunt:

- (a) apropierea definițiilor infracțiunilor legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii;
- (b) asigurarea unor tipuri și niveluri de sancțiuni eficace, disuasive și proporționale pentru infracțiunile legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii;
- (c) consolidarea anchetelor și a urmăririlor penale transfrontaliere și
- (d) îmbunătățirea eficacității operaționale a lanțurilor naționale de asigurare a respectării legii pentru a consolida anchetele, urmăririle penale și sancțiunile aplicate.

• Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat

Articolul 2 din TUE stabilește valorile comune ale Uniunii, și anume demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept, precum și respectarea drepturilor omului. Asigurarea eficace a respectării măsurilor restrictive, inclusiv prin măsuri de drept penal menite să abordeze încălcarea măsurilor restrictive, sprijină respectarea acestor valori comune în interiorul și în afara UE.

În plus, UE constituie un spațiu de libertate, securitate și justiție, în care se respectă drepturile fundamentale și diferitele sisteme de drept și tradiții juridice ale statelor membre. Scopul său este de a asigura un nivel ridicat de securitate, prin măsuri care includ prevenirea și combaterea criminalității, a rasismului și a xenofobiei. În temeiul articolului 83 alineatul (1) din TFUE, Parlamentul European și Consiliul „pot stabili norme minime cu privire la definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domenii ale criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră ce rezultă din natura sau impactul acestor infracțiuni ori din nevoia specială de a le combate pornind de la o bază comună.”

Apropierea definițiilor și a sancțiunilor pentru infracțiunea de încălcare a măsurilor restrictive ale Uniunii completează propunerea Comisiei de directivă privind recuperarea și confiscarea activelor, de punere în aplicare a Strategiei privind uniunea securității²¹ și a Strategiei UE de

²⁰ Comisia Europeană, Propunere de decizie a Consiliului privind adăugarea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii în domeniile criminalității prevăzute la articolul 83 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, COM(2022) 247 din 25.5.2022.

²¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Strategia UE privind uniunea securității, COM(2020) 605 final, 24.7.2020.

combateră a criminalității organizate²². Propunerea de directivă privind recuperarea și confiscarea activelor vizează consolidarea capacităților autorităților naționale de a urmări, a identifica, a îngheța și a gestiona bunurile care constituie produse sau instrumente ale infracțiunilor. În plus, aceasta prevede un cadru juridic consolidat privind confiscarea, inclusiv cazurile specifice în care nu este posibilă o condamnare pentru o anumită infracțiune.

În plus, noua propunere de directivă privind recuperarea și confiscarea activelor contribuie la punerea în aplicare eficace a măsurilor restrictive, solicitând statelor membre să permită urmărirea și identificarea bunurilor legate de încălcări ale măsurilor restrictive ale Uniunii, astfel cum sunt definite în dreptul intern. De asemenea, propunerea face ca normele revizuite privind recuperarea și confiscarea activelor să fie aplicabile infracțiunii de încălcare a măsurilor restrictive ale Uniunii.

În urma adoptării propunerii de directivă de apropiere a definițiilor și a sancțiunilor legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, normele privind măsurile de urmărire și identificare, înghețare, gestionare și confiscare vor deveni aplicabile bunurilor legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii. În cele din urmă, produsele provenite din încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, de exemplu în cazurile în care persoanele fizice și întreprinderile ar pune fonduri la dispoziția celor care fac obiectul unor sancțiuni financiare specifice (și anume înghețarea activelor), ar putea face obiectul unor măsuri de confiscare. În același timp, instrumentele utilizate pentru a comite încălcarea măsurilor restrictive ar putea, de asemenea, să facă obiectul confiscării.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Regulamentele Consiliului privind măsurile restrictive ale Uniunii

Stabilirea unor norme minime privind definirea și sancțiunile de drept penal pentru încălcarea măsurilor restrictive în temeiul articolului 83 alineatul (1) din TFUE ar consolida aplicarea măsurilor restrictive în statele membre, completând astfel măsurile luate în conformitate cu articolul 29 din TUE și cu articolul 215 din TFUE. Dispoziția privind sancțiunile din Regulamentele (UE) nr. 833/2014 și 269/2014²³ a fost consolidată în cadrul celui de al șaselea pachet de măsuri restrictive ca răspuns la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Dispozițiile modificate obligă statele membre să adopte regimul sancțiunilor, inclusiv al sancțiunilor penale care se aplică în cazul nerespectării dispozițiilor acestor regulamente și să ia toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre trebuie, de asemenea, să prevadă măsuri adecvate pentru confiscarea produselor provenite din săvârșirea acestor încălcări.

²² Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Strategia UE de combatere a criminalității organizate, COM(2021) 170 final, 14.4.2021.

²³ Regulamentul (UE) nr. 833/2014 al Consiliului din 31 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina, JO L 229, 31.7.2014, p. 1, text consolidat disponibil la: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:02014R0833-20220604&from=EN>; Regulamentul (UE) nr. 269/2014 al Consiliului din 17 martie 2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei JO L 78, 17.3.2014, p. 6, text consolidat disponibil la: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0269-20220604>.

La 21 iulie 2022, Consiliul a adoptat Regulamentul (UE) 2022/1273 al Consiliului²⁴, care modifică articolul 8 și articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 269/2014 al Consiliului. În special, pentru a asigura punerea în aplicare eficace și uniformă a regulamentului menționat și având în vedere complexitatea tot mai mare a schemelor de sustragere de la măsurile restrictive, care obstrucționează respectiva punere în aplicare, Regulamentul (UE) 2022/1273 impune persoanelor și entităților desemnate care dețin active pe teritoriile aflate sub jurisdicția unui stat membru obligația de a le raporta și de a coopera cu autoritatea competentă în ceea ce privește verificarea acestei raportări (articolul 9)²⁵. Nerespectarea acestei obligații va constitui o eludare²⁶. Regulamentul (CE) 2022/1273 consolidează, de asemenea, dispoziția privind obligațiile de raportare pentru operatorii din UE, pentru a se preveni încălcarea și eludarea măsurii de înghețare a activelor (articolul 8)²⁷.

Cu toate acestea, astfel cum s-a menționat anterior, articolul 29 din TUE și articolul 215 din TFUE nu reprezintă temeiul juridic pentru apropierea definițiilor de drept penal și a tipurilor și nivelurilor sancțiunilor penale.

Comunicarea Comisiei din 2021 intitulată „Sistemul economic și financiar european”

În plus, în comunicarea sa din 2021 intitulată *Sistemul economic și financiar european: promovarea deschiderii, a solidității și a rezilienței*²⁸, Comisia constată că punerea în aplicare a măsurilor restrictive ale Uniunii nu este atât de uniformă la nivelul Uniunii precum ar trebui să fie. Acest lucru creează denaturări pe piața unică, deoarece întreprinderile din UE, inclusiv filialele din UE ale unor societăți străine, pot găsi modalități pentru a eluda măsurile restrictive, precum și incertitudine în rândul operatorilor. Aplicarea inconsecventă subminează eficacitatea măsurilor restrictive ale Uniunii și capacitatea UE de a se exprima la unison. Printre alte inițiative, strategia solicită continuarea activității de coordonare între Comisie și

²⁴ Regulamentul (UE) 2022/1273 al Consiliului din 21 iulie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, ST/11451/2022/INIT, JO L 194, 21.7.2022, p. 1.

²⁵ Articolul 9 alineatele (1)-(3) din Regulamentul (UE) nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat. „(1) Este interzisă participarea în cunoștință de cauză și deliberată la activități care au drept scop sau efect eludarea măsurilor menționate la articolul 2. (2) Persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele incluse pe lista din anexa I: (a) raportează înainte de 1 septembrie 2022 sau în termen de 6 săptămâni de la data includerii pe listă, dacă această dată este ulterioară celei dintâi, fondurile sau resursele economice aflate sub jurisdicția unui stat membru care le aparțin, se află în proprietatea lor, sunt deținute de acestea sau se află sub controlul lor, către autoritatea competentă a statului membru în care sunt situate respectivele fonduri sau resurse economice și (b) cooperează cu autoritatea competentă cu ocazia oricărei verificări a acestor informații. (3) Nerespectarea alineatului (2) este considerată ca participare, astfel cum este menționată la alineatul (1), la activități care au drept scop sau efect eludarea măsurilor menționate la articolul 2.”

²⁶ A se vedea nota de subsol 25.

²⁷ Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 269/2014 astfel cum a fost modificat: „(1) În pofida normelor aplicabile în materie de raportare, confidențialitate și secret profesional, persoanele fizice și juridice, entitățile și organismele: furnizează imediat autorității competente a statului membru în care își au reședința sau sunt stabilite toate informațiile care pot facilita respectarea prezentului regulament, cum ar fi informațiile cu privire la conturile și sumele înghețate în conformitate cu articolul 2 or informațiile deținute privind fondurile și resursele economice de pe teritoriul Uniunii care aparțin persoanelor fizice sau juridice, entităților sau organismelor incluse pe lista din anexa I, se află în proprietatea lor, sunt deținute de acestea sau se află sub controlul lor și care nu au fost tratate drept înghețate de către persoanele fizice și juridice, entitățile și organismele care au obligația de a face acest lucru și transmit aceste informații Comisiei, direct sau prin intermediul statului membru și (b) cooperează cu autoritatea competentă cu ocazia oricărei verificări a acestor informații.”

²⁸ COM(2021) 32 final din 19.1.2021.

statele membre pentru a se asigura că sancțiunile naționale pentru încălcarea măsurilor restrictive ale UE sunt eficace, proporționale și disuasive.

Instrumentul de sprijin tehnic

În cele din urmă, în cadrul instrumentului de sprijin tehnic²⁹, Comisia sprijină statele membre să asigure consolidarea capacităților și consiliere tehnică cu privire la punerea în aplicare a măsurilor restrictive.

(2) TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

În temeiul articolului 83 alineatul (1) din TFUE, Parlamentul European și Consiliul, hotărând prin directive în conformitate cu procedura legislativă ordinară, pot stabili norme minime cu privire la definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domenii ale criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră ce rezultă din natura sau impactul acestor infracțiuni ori din nevoia specială de a le combate pornind de la o bază comună.

Aceste domenii ale criminalității sunt următoarele: terorismul; traficul de persoane și exploatarea sexuală a femeilor și a copiilor; traficul ilicit de droguri; traficul ilicit de arme; spălarea banilor; corupția; contrafacerea mijloacelor de plată; criminalitatea informatică; și criminalitatea organizată. În funcție de evoluția criminalității, Consiliul poate adopta o decizie care să identifice alte domenii ale criminalității care îndeplinesc criteriile prevăzute la prezentul alineat. În acest sens, Consiliul hotărăște în unanimitate, după obținerea aprobării Parlamentului European.

În urma adoptării Deciziei 2022/2332 a Consiliului³⁰, domeniile criminalității enumerate la articolul 83 alineatul (1) din TFUE includ în prezent și încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii. Acest lucru i-a permis Comisiei să prezinte actuala propunere de directivă.

• Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)

Obiectivele prezentei directive sunt de a asigura definiții comune ale infracțiunilor legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii și disponibilitatea unor sancțiuni penale eficace, disuasive și proporționale pentru infracțiunile grave legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii. Astfel cum s-a discutat în detaliu la punctele următoare, aceste obiective nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre. În schimb, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul UE, având în vedere amploarea și efectele comportamentului în cauză, care are un caracter transfrontalier inerent și care ar putea submina atingerea obiectivelor UE de protejare a păcii și securității internaționale și de respectare a valorilor comune ale UE. Prin urmare, UE poate adopta măsurile necesare în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din TUE.

Încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii reprezintă un domeniu deosebit de grav al criminalității, deoarece poate perpetua amenințările la adresa păcii și a securității

²⁹ Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 9.3.2022 privind finanțarea Instrumentului de sprijin tehnic și adoptarea programului de lucru pentru 2022, C (2022) 1379 final din 9.3.2022.

³⁰ Decizia (UE) 2022/2332 a Consiliului privind identificarea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii drept un domeniu al criminalității care îndeplinește criteriile specificate la articolul 83 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

internaționale, poate submina consolidarea și sprijinirea democrației, a statului de drept și a drepturilor omului și poate provoca daune economice, sociale și de mediu semnificative. Din cauza unor astfel de încălcări, persoanele și entitățile ale căror active sunt înghețate sau ale căror activități sunt restricționate își pot accesa în continuare activele, subminând astfel obiectivele respectivelor măsuri restrictive. În mod similar, sumele generate de exploatarea bunurilor și a resurselor naturale comercializate cu încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii pot permite, de asemenea, regimurilor vizate de măsurile restrictive respective să aibă în continuare acces la mijloacele necesare (și anume achiziționarea de arme și armament) cu care să perpetueze practicile represive și să comită în continuare infracțiuni grave. Încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii privind comerțul ar putea contribui, de asemenea, la exploatarea ilegală a resurselor naturale în jurisdicția vizată de măsurile restrictive respective.

În plus, faptul că statele membre, în temeiul dreptului lor administrativ și/sau penal, au definiții și sancțiuni foarte diferite pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii sugerează că aceeași încălcare ar putea fi sancționată cu sancțiuni diferite și ar putea face obiectul unor niveluri diferite de asigurare a respectării legii. Aceste diferențe reprezintă un obstacol în calea aplicării consecvente a politicii Uniunii privind măsurile restrictive. Acestea pot chiar duce la căutarea instanței celei mai favorabile de către autorii infracțiunilor și, în cele din urmă, ar putea duce la (cvasi)impunitatea acestora în cazul în care aleg să își desfășoare activitățile în statul (statele) membru (membre) care prevede (prevăd) sancțiuni mai puțin severe sau a (au) demonstrat indulgență în urmărirea penală a unor cazuri anterioare de încălcare a măsurilor restrictive ale Uniunii. Acest lucru subminează eficiența măsurilor restrictive și asigurarea respectării acestora la nivelul Uniunii. O astfel de situație riscă să submineze obiectivele UE de protejare a păcii și securității internaționale și de susținere a valorilor comune ale UE. Prin urmare, este nevoie în mod special de acțiune comună la nivelul UE, prin intermediul dreptului penal, pentru a aborda încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

În plus, încălcările măsurilor restrictive ale Uniunii au o dimensiune transfrontalieră clară și uneori inerentă. Acestea nu numai că sunt comise de obicei de către persoane fizice și entități juridice care își desfășoară activitatea la scară mondială, ci, în unele cazuri, măsurile restrictive ale Uniunii, cum ar fi restricțiile privind serviciile bancare, chiar interzic operațiunile transfrontaliere. Prin urmare, încălcarea acestora reprezintă, prin definiție, un comportament la scară transfrontalieră care necesită un răspuns transfrontalier comun la nivelul UE.

În cele din urmă, armonizarea ar spori, de asemenea, efectul disuasiv al sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

- **Proportionalitatea**

În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv. Apropierea definițiilor de drept penal și a tipurilor și nivelurilor sancțiunilor penale se limitează la ceea ce este necesar pentru a aborda în mod eficace încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii în statele membre. Măsurile privind utilizarea instrumentelor de anchetă și a schimbului de informații sunt incluse numai în măsura în care sunt necesare pentru funcționarea eficace a cadrului de drept penal propus.

- **Alegerea instrumentului**

În temeiul articolului 83 alineatul (1) din TFUE, Parlamentul European și Consiliul, hotărând prin directive în conformitate cu procedura legislativă ordinară, pot stabili norme minime cu privire la definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domenii ale criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră ce rezultă din natura sau impactul acestor infracțiuni ori din nevoia specială de a le combate pornind de la o bază comună.

(3) REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Consultările cu părțile interesate**

S-au desfășurat consultări specifice cu statele membre în cadrul Grupului de lucru pentru cooperare judiciară în materie penală (COPEN) (8 septembrie 2022), Europol (5 septembrie) și Eurojust (13 septembrie). DG JUST a organizat, de asemenea, o discuție aprofundată cu membrii Grupului său de experți privind politica UE în materie penală (16 septembrie). Aceste consultări s-au bazat pe un chestionar specific al Comisiei, în care s-au adresat întrebări privind infracțiunile, sancțiunile, normele privind competența judiciară și dispozițiile privind cooperarea transfrontalieră care urmează să fie incluse în viitoarea directivă.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

În urma actului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, Comisia a instituit grupul operativ „Înghetare și punere sub sechestru” la începutul lunii martie 2022. Scopul său este de a asigura coordonarea între statele membre în ceea ce privește respectarea măsurilor restrictive ale Uniunii împotriva persoanelor și societăților din Rusia și Belarus incluse pe listă și de a explora interacțiunea dintre măsurile restrictive ale Uniunii și măsurile de drept penal. Aceste schimburi de opinii au inclus reuniuni cu autoritățile naționale competente pentru punerea în aplicare a sancțiunilor, cu Eurojust și cu Rețeaua privind genocidul, al cărei secretariat este găzduit de Eurojust. Aceste schimburi de opinii au inclus reuniuni cu autoritățile naționale competente pentru punerea în aplicare a măsurilor restrictive, cu Europol, Eurojust și cu Rețeaua privind genocidul³¹, al cărei secretariat este găzduit de Eurojust.

Un subgrup specific al grupului operativ „Înghetare și punere sub sechestru” este dedicat consolidării punerii în aplicare a măsurilor restrictive ale Uniunii. În special, acesta abordează problemele ridicate de autoritățile naționale și explorează posibile modalități de identificare proactivă a activelor. La acest subgrup participă autorități naționale competente ale statelor membre. În cursul schimburilor de opinii care au loc în contextul acestui subgrup, în mai multe rânduri s-au menționat dificultățile în ceea ce privește tragerea la răspundere a persoanelor fizice și juridice implicate în încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii. Participanții la aceste schimburi au pledat, de asemenea, în favoarea unei abordări comune în materie de drept penal în ceea ce privește încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

Dovezile privind necesitatea unei astfel de abordări comune sunt prevăzute în mod specific într-un raport elaborat în decembrie 2021 de Rețeaua privind genocidul³². Acest raport subliniază necesitatea sancționării încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii pentru a se

³¹ Eurojust, Rețeaua privind genocidul, a se vedea <https://www.eurojust.europa.eu/judicial-cooperation/practitioner-networks/genocide-network?msclkid=de6a1668cf6011eca5681e93e0033be2>.

³² Rețeaua privind genocidul, *Raport de expertiză privind urmărirea penală a încălcărilor sancțiunilor (măsurilor restrictive) în jurisdicțiile naționale: o analiză comparativă*, 2021.

asigura că persoanele fizice sau juridice responsabile de astfel de încălcări sunt trase efectiv la răspundere³³. În plus, raportul concluzionează că „urmărirea penală a încălcărilor sancțiunilor poate oferi o plasă de siguranță pentru a evita impunitatea”, în special în contextul criminalității internaționale esențiale³⁴.

În plus, discuțiile din cadrul Grupului operativ „Înșețare și punere sub sechestru” privind schimbul de bune practici atât în ceea ce privește anchetele penale, cât și confiscarea au demonstrat importanța unei abordări proactive și a unei coordonări între autoritățile competente pentru punerea în aplicare a măsurilor restrictive ale Uniunii. Unitățile de informații financiare, autoritățile de asigurare a respectării legii și autoritățile vamale, precum și partenerii internaționali, societatea civilă și jurnaliștii de investigație ar trebui să coopereze și să facă schimb de informații pentru a obține piste care vor permite autorităților de asigurare a respectării legii să înceapă o anchetă.

Comisia a consultat, de asemenea, Grupul său de experți privind politica UE în materie penală³⁵ la 13 mai și la 16 septembrie 2022. În general, grupul a salutat ideea armonizării definițiilor și a sancțiunilor la nivelul Uniunii și a furnizat contribuții specifice în ceea ce privește infracțiunile, sancțiunile, normele în materie de competență judiciară și cooperarea transfrontalieră.

• Evaluarea impactului

Prezenta propunere de directivă vizează apropierea definiției infracțiunilor și a sancțiunilor în domeniul încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii. Aceasta urmează adoptării Deciziei (UE) 2022/2332 a Consiliului privind identificarea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii ca domeniu al criminalității care îndeplinește criteriile specificate prevăzute la articolul 83 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene³⁶.

Propunerea Comisiei Europene de decizie a Consiliului, prezentată la 25 mai³⁷, a fost însoțită de o comunicare intitulată *Către o directivă privind aplicarea de sancțiuni penale pentru încălcarea măsurilor restrictive impuse de Uniune*³⁸. Având în vedere necesitatea urgentă de a trage la răspundere persoanele fizice și juridice implicate în încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, anexa la prezenta comunicare include deja o descriere a principalelor elemente pe care le-ar putea conține o viitoare directivă privind sancțiunile penale aplicabile pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

Decizia (UE) 2022/2332 a Consiliului privind identificarea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii ca domeniu al criminalității care îndeplinește criteriile specificate prevăzute la

³³ Idem, p. 4.

³⁴ Idem, p. 26.

³⁵ Comisia Europeană, Grupul de experți privind politica UE în materie penală, <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2760&msclid=56005123cfaf11ec8de3edb643537b59>.

³⁶ A se vedea nota de subsol 30.

³⁷ Comisia Europeană, Propunere de decizie a Consiliului privind adăugarea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii în domeniile criminalității prevăzute la articolul 83 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, COM(2022) 247 din 25.5.2022.

³⁸ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliul, *Către o directivă privind aplicarea de sancțiuni penale pentru încălcarea măsurilor restrictive impuse de Uniune*, COM(2022) 249 din 25.5.2022.

articolul 83 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene subliniază, de asemenea, urgența adoptării de legislație secundară³⁹.

Având în vedere aceste circumstanțe, nu a fost efectuată nicio evaluare a impactului.

• **Drepturile fundamentale**

Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („carta”)⁴⁰. În special, directiva asigură respectarea următoarelor dispoziții ale cartei: dreptul la libertate și la siguranță (articolul 6); dreptul la protecția datelor cu caracter personal (articolul 8); libertatea de a desfășura o activitate comercială (articolul 16); dreptul de proprietate (articolul 17); dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil (articolul 47); prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare (articolul 48); principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor (articolul 49); și dreptul de a nu fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune (articolul 50).

Prezenta directivă va trebui să fie transpusă în dreptul intern cu respectarea drepturilor fundamentale. În special, statele membre ar trebui să se asigure că impunerea de sancțiuni penale și administrative respectă principiile cartei, inclusiv privilegiul împotriva autoincriminării, dreptul de a păstra tăcerea și interdicția de a fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune. Statele membre ar trebui să se asigure că sunt respectate drepturile procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale. În acest sens, obligațiile care decurg din prezenta directivă nu aduc atingere obligațiilor statelor membre în temeiul dreptului Uniunii privind drepturile procedurale în cadrul procedurilor penale. În cele din urmă, prezenta directivă va trebui să fie transpusă fără a aduce atingere normelor aplicabile în materie de raportare, confidențialitate și secret profesional.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Prezenta propunere are implicații bugetare neglijabile pentru statele membre și pentru Comisie. Informații specifice privind implicațiile financiare pentru Comisie pot fi găsite în fișa financiară legislativă anexată la prezentul pachet legislativ.

Astfel cum se prevede la articolul 19 alineatele (1) și (4) din prezenta propunere, Comisia va trebui să își asume o serie de obligații de raportare. În termen de doi ani de la încheierea perioadei de transpunere, Comisia va trebui să elaboreze un raport privind modul în care statele membre au transpus directiva. În termen de cinci ani de la încheierea perioadei de transpunere, Comisia trebuie să realizeze un studiu privind eficacitatea directivei pentru a evalua valoarea adăugată a acesteia. Acest studiu, va fi realizat numai după încheierea actualului cadru financiar multianual.

Primul raport se referă la transpunerea directivei de către statele membre. Al doilea raport pe care Comisia trebuie să îl elaboreze este un studiu care va analiza eficacitatea directivei în raport cu o serie de indicatori specifici.

³⁹ A se vedea nota de subsol 30, considerentul 24: „Pentru a permite de urgență adoptarea unei legislații secundare care să stabilească norme minime privind definiția și sancțiunile aplicabile infracțiunii de încălcare a măsurilor restrictive ale Uniunii, prezenta decizie ar trebui să intre în vigoare în regim de urgență în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene”.

⁴⁰ Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, JO C 326, 26.10.2012, p. 391.

În plus, fișa financiară legislativă detaliază costurile aferente colectării și analizării statisticilor privind infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5. Statele membre trebuie să transmită anual aceste statistici Comisiei, în conformitate cu articolul 19 alineatele (2) și (3) din prezenta propunere.

Pe lângă costurile suportate de Comisie, propunerea va avea, de asemenea, implicații financiare limitate pentru statele membre. Aceste implicații financiare pot fi împărțite în trei părți.

- (1) Astfel cum se prevede la articolul 15 din prezenta propunere, statele membre vor trebui să se asigure că sunt puse la dispoziție instrumente de anchetă eficace pentru investigarea infracțiunilor legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.
- (2) În conformitate cu articolul 13 din prezenta propunere, statele membre vor trebui să asigure coordonarea și cooperarea la nivel strategic și operațional între toate autoritățile lor competente implicate în prevenirea, anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.
- (3) Statele membre se vor confrunta cu unele costuri legate de obligația menționată anterior de a prezenta anual statistici privind infracțiunile menționate la articolele 3, 4 și 5. Cu toate acestea, nu sunt disponibile date suficiente pentru a permite o estimare exactă a costurilor aferente.

5. ALTE ELEMENTE

• Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare

Statele membre vor avea la dispoziție șase luni de la intrarea în vigoare a directivei pentru a o transpune în legislația națională. În termen de doi ani de la încheierea acestei perioade de transpunere, Comisia va trebui să elaboreze un raport privind modul în care statele membre au transpus directiva. În termen de cinci ani de la încheierea perioadei de transpunere, Comisia trebuie să realizeze un studiu privind eficacitatea directivei pentru a evalua valoarea adăugată a acesteia.

• Explicații detaliate cu privire la prevederile specifice ale propunerii

Articolul 1: Obiectul

Această dispoziție stabilește scopul directivei, în special obiectivul său de a asigura aplicarea eficace a măsurilor restrictive ale Uniunii.

Articolul 2: Domeniu de aplicare și definiții

Această dispoziție stabilește domeniul de aplicare al directivei. Acesta se aplică încălcărilor măsurilor restrictive ale Uniunii adoptate de UE în temeiul articolului 29 din TUE sau al articolului 215 din TFUE. Astfel de măsuri includ înghețarea fondurilor și a resurselor economice, interdicțiile de punere la dispoziție a fondurilor și a resurselor economice și interdicțiile de intrare sau de tranzit pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, precum și măsuri economice sectoriale și embargouri asupra armelor. În plus, această dispoziție oferă definiții ale termenilor utilizați în directivă, inclusiv ale termenilor „persoană, entitate sau organism desemnat”, „fonduri” și „resurse economice”.

Articolul 3: Încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii

Această dispoziție descrie infracțiunile reglementate de prezenta directivă. Infracțiunile se referă la încălcări ale interdicțiilor și restricțiilor prevăzute în măsurile restrictive ale Uniunii, la comportamente menite să eludeze măsurile restrictive ale Uniunii⁴¹ și la încălcarea condițiilor prevăzute în autorizațiile acordate de autoritățile competente pentru a desfășura anumite activități interzise în alt mod prin măsurile restrictive. Aceste infracțiuni nu trebuie înțelese ca impunând obligații persoanelor fizice, contrar dreptului de a nu se autoincrimina și de a păstra tăcerea, astfel cum este prevăzut în cartă și în Directiva (UE) 2016/343⁴². În plus, acestea nu aduc atingere normelor aplicabile în materie de raportare, confidențialitate și secret profesional.

În plus, activitățile care vizează furnizarea de bunuri și servicii de strictă necesitate pentru uzul personal zilnic al persoanelor fizice desemnate, cum ar fi produsele și serviciile de alimentație și de asistență medicală, sau sumele mici de bani, în cazul în care acestea se limitează în mod clar la satisfacerea nevoilor umane de bază ale acestor persoane și ale membrilor de familie aflați în întreținerea acestora nu fac obiectul incriminării. Omisiunea de a raporta astfel de activități ar trebui, de asemenea, să nu facă obiectul incriminării. În plus, furnizarea de ajutor umanitar persoanelor aflate în dificultate nu face obiectul incriminării. Un astfel de ajutor umanitar trebuie furnizat strict în conformitate cu dreptul internațional umanitar și poate consta în special în furnizarea de alimente și de nutriție, adăpost, asistență medicală, apă și servicii de salubritate. În plus, la punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre ar trebui să țină seama de faptul că potrivit dreptului internațional umanitar și dreptului conflictelor armate, măsurile restrictive trebuie să nu împiedice furnizarea de ajutor umanitar în conformitate cu principiile imparțialității, umanității, neutralității și independenței⁴³.

Anumite încălcări ale măsurilor restrictive ale Uniunii constituie, de asemenea, o infracțiune atunci când sunt săvârșite din neglijență gravă. În special, profesioniștii, precum cei din domeniul serviciilor juridice, financiare și comerciale, ar trebui să acționeze cu diligența necesară pentru a preveni orice încălcare a măsurilor restrictive ale Uniunii.

Articolul 4: Instigarea, complicitatea și tentativa

Articolul 4 incriminează instigarea și complicitatea la săvârșirea infracțiunilor menționate la articolul 3. De asemenea, sunt incriminate și tentativele de a săvârși anumite infracțiuni, enumerate la articolul 3.

Articolul 5: Sancțiuni penale aplicabile persoanelor fizice

Articolul 5 prevede standardele minime pentru a asigura aplicabilitatea unor sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive pentru infracțiunile menționate la articolele 3 și 4. Propunerea impune statelor membre să stabilească niveluri și tipuri specifice de sancțiuni pentru infracțiunile legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii. Clasificarea propusă reflectă gravitatea infracțiunilor. Se stabilește un prag financiar de 100 000 EUR ca modalitate de a distinge infracțiunile mai grave care ar trebui să fie pasibile de o pedeapsă

⁴¹ A se vedea articolele 8 și 9 din Regulamentul (UE) nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat.

⁴² Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (JO L 65, 11.3.2016, p. 1).

⁴³ Comunicarea Comisiei, Orientări ale Comisiei privind furnizarea de ajutor umanitar în conformitate cu măsurile restrictive ale UE (sancțiuni), C (2022) 4486 din 30.6.2022.

maximă cu închisoarea de cel puțin 5 ani. După cum s-a menționat, în prezent, în 14 state membre, durata maximă a pedepsei cu închisoarea este cuprinsă între 2 și 5 ani. În opt state membre pot fi aplicate pedepse maxime cuprinse între 8 și 12 ani⁴⁴. În cadrul procedurilor penale ar trebui să fie disponibile sancțiuni sau măsuri suplimentare care să vizeze și persoanele fizice. Acestea ar trebui să includă amenzi.

Articolul 6: Răspunderea persoanelor juridice

Articolul 6 conține obligații de asigurare a răspunderii persoanelor juridice pentru infracțiunile menționate la articolele 3 și 4, în cazul în care aceste infracțiuni au fost săvârșite în beneficiul lor. Acest articol prevede, de asemenea, că statele membre ar trebui să se asigure că persoanele juridice pot fi trase la răspundere pentru lipsa supravegherii și a controlului care a făcut posibilă săvârșirea unei infracțiuni menționate la articolele 3 și 4 în beneficiul persoanei juridice. În plus, răspunderea persoanei juridice nu ar trebui să excludă procedurile penale împotriva persoanelor fizice.

Articolul 7: Sancțiuni aplicate persoanelor juridice

Articolul 7 stabilește sancțiunile aplicabile persoanelor juridice implicate în infracțiunile care fac obiectul prezentei propuneri. În special, statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că o persoană juridică, considerată răspunzătoare în temeiul articolului 6, face obiectul unor sancțiuni eficace, proporționale și disuasive, inclusiv: amenzi penale sau de altă natură; excluderea de la accesul la fonduri publice, inclusiv la proceduri de achiziții publice, granturi și concesiuni; decăderea din dreptul de a exercita activități comerciale; retragerea permiselor și a autorizațiilor de desfășurare a activităților care au condus la săvârșirea infracțiunii; plasarea sub control judiciar; lichidarea judiciară; și închiderea unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii.

În plus, acest articol prevede ca statele membre să ia măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele juridice care beneficiază de pe urma săvârșirii de către alte persoane a unor infracțiuni care încalcă măsurile restrictive ale Uniunii sunt pasibile de amenzi, a căror limită maximă nu ar trebui să fie mai mică de 5 % din cifra de afaceri mondială totală realizată de persoana juridică în exercițiul financiar care precedă decizia de impunere a amenzilor. Răspunderea persoanelor juridice nu exclude posibilitatea urmăririi penale a persoanelor fizice care sunt autorii infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4.

Articolul 8: Circumstanțe agravante

Articolul 8 stabilește circumstanțele agravante care trebuie luate în considerare atunci când se aplică sancțiuni pentru o infracțiune menționată la articolele 3 și 4. Oricare dintre următoarele circumstanțe ar trebui considerată circumstanță agravantă: infracțiunea a fost săvârșită în cadrul unei organizații criminale în sensul Deciziei-cadru 2008/841/JAI a Consiliului⁴⁵; infracțiunea a fost săvârșită de un prestator de servicii profesionale cu încălcarea obligațiilor sale profesionale; faptul că infracțiunea a fost săvârșită de un funcționar public în exercitarea atribuțiilor sale; și infracțiunea a fost săvârșită de o altă persoană în exercitarea unei funcții publice.

⁴⁴ Rețeaua privind genocidul, secțiunea 5.2, p. 23.

⁴⁵ Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate, JO L 300, 11.11.2008, p. 42.

Articolul 9: Circumstanțe atenuante

Articolul 9 stabilește circumstanța atenuantă care trebuie luată în considerare atunci când se aplică sancțiuni pentru o infracțiune menționată la articolele 3 și 4. O astfel de circumstanță atenuantă ar fi în cazul în care autorul infracțiunii furnizează autorităților administrative sau judiciare informații pe care acestea nu le-ar fi putut obține altfel, ajutându-le: (i) să îi identifice și să îi defere justiției pe ceilalți autori ai infracțiunii; și/sau (ii) să găsească probe.

Articolul 10: Înghețarea și confiscarea

Articolul 10 clarifică noțiunea de „produse”⁴⁶ în special în situațiile în care persoana, entitatea sau organismul desemnat comite sau participă la infracțiunile specifice de eludare prevăzute la articolul 3 alineatul (2) litera (h) punctele (i) și (ii). Proportionalitatea confiscării va trebui respectată în fiecare caz în parte.

Articolul 11: Norme privind competența judiciară

Articolul 11 stabilește dispoziții privind competența pentru a se asigura că statele membre își stabilesc competența pentru infracțiunile care fac obiectul propunerii. Statele membre ar trebui să își exercite competența în ceea ce privește infracțiunile comise de persoane juridice stabilite pe teritoriul lor și în cazul în care infracțiunile sunt săvârșite în beneficiul unei persoane juridice în legătură cu orice activitate desfășurată integral sau parțial pe teritoriul UE. În special, raportul din 2021 al Rețelei privind genocidul menționează mai multe cazuri relevante⁴⁷ de societăți stabilite într-un stat membru care încalcă măsurile restrictive în țări din afara UE. În plus, stabilirea competenței asupra persoanelor juridice în ceea ce privește orice activitate desfășurată integral sau parțial în UE este deosebit de importantă pentru a combate încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii. Acest lucru va permite statelor membre să urmărească penal încălcările care au legătură cu UE și care sunt săvârșite prin țări din afara UE și/sau de către persoane din afara UE, de exemplu, exporturile din UE către o destinație sau un utilizator final vizat de investigație sau transferurile de active din UE către o persoană inclusă pe listă.

Articolul 12: Termene de prescripție

Articolul 12 stabilește dispoziții privind termenele de prescripție pentru a permite autorităților competente să ancheteze, să urmărească penal și să judece infracțiunile care fac obiectul prezentei propuneri, într-o anumită perioadă de timp.

Articolul 13: Coordonarea și cooperarea între autoritățile competente dintr-un stat membru

Această dispoziție impune statelor membre să asigure coordonarea și cooperarea la nivel strategic și operațional între toate autoritățile lor competente implicate în prevenirea, anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

⁴⁶ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind recuperarea și confiscarea activelor, COM(2022) 245 din 25.5.2022, articolul 3 alineatul (1): „„produse» înseamnă orice avantaj economic obținut direct sau indirect din săvârșirea unei infracțiuni, constând în orice tip de bun și incluzând orice reinvestire sau transformare ulterioară a produselor directe, precum și orice beneficiu de valoare.”

⁴⁷ Rețeaua privind genocidul, *Raport de expertiză privind urmărirea penală a încălcărilor sancțiunilor (măsurilor restrictive) în jurisdicțiile naționale: o analiză comparativă*, 2021, p. 14-20.

Articolul 14: Raportarea infracțiunilor și protecția persoanelor care raportează infracțiuni legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii sau care sprijină ancheta

Această dispoziție se referă la protecția avertizorilor care raportează informații sau furnizează probe în cadrul unei anchete penale referitoare la încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

Articolul 15: Instrumente de anchetă

Această dispoziție prevede că instrumentele de investigare eficace, cum ar fi cele utilizate pentru cazurile de criminalitate organizată sau pentru alte infracțiuni grave, sunt, de asemenea, disponibile pentru investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4.

Articolul 16: Cooperarea dintre statele membre, Comisie, Europol, Eurojust și Parchetul European

Această dispoziție le impune autorităților statelor membre, Europol, Eurojust, Parchetului European și Comisiei, în limitele competențelor lor respective, să coopereze pentru combaterea infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4. Autoritățile competente din statele membre ar trebui, de asemenea, să facă schimb de informații cu privire la aspectele practice.

Articolul 17: Modificări ale Directivei (UE) 2018/1673

Dispoziția modifică articolul 2 din Directiva (UE) 2018/1673 privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor⁴⁸, definind încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii drept „activități infracționale”. În consecință, spălarea banilor, astfel cum este descrisă la articolul 3 din Directiva (UE) 2018/1673, care implică bunuri provenite din săvârșirea unor infracțiuni reglementate de prezenta directivă, constituie infracțiune.

Articolele 18-21

Aceste articole conțin dispoziții suplimentare privind transpunerea de către statele membre, raportarea de către statele membre, evaluarea și raportarea de către Comisie, intrarea în vigoare și destinarii prezentei directive. Având în vedere necesitatea urgentă de a trage la răspundere persoanele fizice și juridice implicate în încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, statele membre ar trebui să asigure intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive.

⁴⁸ Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2018 privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor, PE/30/2018/REV/1, JO L 284, 12.11.2018, p. 22.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 83 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Pentru a se asigura aplicarea eficace a măsurilor restrictive ale Uniunii și integritatea pieței interne în cadrul Uniunii și pentru a se atinge un nivel ridicat de securitate în spațiul de libertate, securitate și justiție, este necesar să se stabilească norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor cu privire la încălcarea respectivelor măsuri restrictive ale Uniunii.
- (2) Măsurile restrictive ale Uniunii, cum ar fi măsurile privind înghețarea fondurilor și a resurselor economice, interdicțiile de punere la dispoziție a fondurilor și a resurselor economice și interdicțiile de intrare sau de tranzit pe teritoriul unui stat membru, precum și măsurile economice sectoriale și embargourile asupra armelor reprezintă un instrument esențial pentru promovarea obiectivelor politicii externe și de securitate comune, astfel cum se prevede la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană („TUE”). Obiectivele menționate includ protejarea valorilor, a securității, a independenței și a integrității Uniunii, consolidarea și sprijinirea democrației, a statului de drept, a drepturilor omului și a principiilor dreptului internațional, precum și menținerea păcii internaționale, prevenirea conflictelor și consolidarea securității internaționale în concordanță cu obiectivele și principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite.
- (3) Pentru a asigura aplicarea eficace a măsurilor restrictive ale Uniunii, este necesar ca statele membre să aplice sancțiuni eficace, proporționale și disuasive pentru încălcarea acestor măsuri restrictive ale Uniunii, inclusiv a unor obligații, cum ar fi raportarea, stabilite în cadrul acestora. De asemenea, este necesar ca aceste sancțiuni să vizeze eludarea măsurilor restrictive ale Uniunii.
- (4) Aplicarea eficace a măsurilor restrictive ale Uniunii necesită definiții comune de drept penal ale comportamentului care încalcă măsurile restrictive ale Uniunii. Statele membre ar trebui să se asigure că acest comportament constituie o infracțiune atunci când este săvârșit cu intenție, precum și din neglijență gravă, în cazul în care persoana fizică sau juridică știa sau ar fi trebuit să știe că un astfel de comportament încalcă măsurile restrictive ale Uniunii.

- (5) Aplicarea efectivă a măsurilor restrictive ale Uniunii necesită, de asemenea, definiții comune de drept penal ale comportamentului de eludare a unei măsuri restrictive a Uniunii.
- (6) Persoanele, entitățile și organismele care sunt desemnate individual în măsurile restrictive ale Uniunii și care fac obiectul acestor măsuri restrictive ale Uniunii pot fi adesea implicate în calitate de instigatori și complici. De exemplu, practica persoanelor și entităților desemnate de a transfera fonduri, proprietăți sau resurse economice către o parte terță în vederea eludării măsurilor restrictive ale Uniunii este tot mai larg răspândită. Prin urmare, acest comportament este acoperit de infracțiunea de eludare care face obiectul unei apropiieri în temeiul prezentei directive.
- (7) Practicienii în domeniul dreptului, astfel cum sunt definiți de statele membre, ar trebui să facă obiectul prezentei directive, inclusiv al obligației de a raporta încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, atunci când furnizează servicii în contextul activităților profesionale, cum ar fi serviciile juridice, financiare și comerciale. Experiența arată că există un risc clar ca serviciile acestor practicieni în domeniul dreptului să fie utilizate în mod abuziv în scopul încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii. Cu toate acestea, ar trebui să existe derogări de la orice obligație de raportare a informațiilor obținute, în strânsă legătură cu procedurile judiciare, administrative sau arbitrale, fie înainte, în timpul sau după o procedură judiciară, fie în cursul evaluării situației juridice a unui client. Prin urmare, în aceste circumstanțe, consultanța juridică ar trebui să facă în continuare obiectul obligației de păstrare a secretului profesional, cu excepția cazului în care practicianul în domeniul dreptului participă la încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, consultanța juridică fiind furnizată în scopul încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii, sau practicianul în domeniul dreptului cunoaște faptul că clientul solicită consultanță juridică în scopul încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii. Cunoașterea poate fi dedusă din circumstanțe faptice obiective.
- (8) Aplicarea eficace a măsurilor restrictive ale Uniunii necesită, de asemenea, o definiție comună de drept penal a comportamentului care încalcă condițiile prevăzute în autorizațiile acordate de autoritățile competente pentru desfășurarea anumitor activități care, în absența unei astfel de autorizații, sunt interzise sau restricționate în temeiul unei măsuri restrictive a Uniunii.
- (9) Este necesar să nu mai fie incriminate activitățile care vizează furnizarea de bunuri și servicii de strictă necesitate pentru uzul personal zilnic al persoanelor fizice desemnate, cum ar fi produsele și serviciile de alimentație și de asistență medicală, sau sumele mici de bani, în cazul în care acestea se limitează în mod clar la satisfacerea nevoilor umane de bază ale acestor persoane și ale membrilor de familie aflați în întreținerea acestora. Omisiunea de a raporta astfel de activități ar trebui, de asemenea, să fie exclusă de la incriminare. În plus, este oportun să se excludă de la incriminare furnizarea de ajutor umanitar persoanelor aflate în dificultate. Un astfel de ajutor umanitar trebuie furnizat strict în conformitate cu dreptul internațional umanitar și poate consta în special în furnizarea de alimente și de nutriție, adăpost, asistență medicală, apă și servicii de salubritate. În plus, la punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre ar trebui să țină seama de faptul că potrivit dreptului internațional umanitar și dreptului conflictelor armate, măsurile restrictive trebuie să nu împiedice furnizarea de ajutor umanitar în conformitate cu principiile imparțialității, umanității, neutralității și independenței.
- (10) Sancțiunile pentru infracțiuni ar trebui să fie eficace, disuasive și proporționale. În acest scop, ar trebui stabilite niveluri minime pentru durata maximă a pedepsei cu

închisoarea pentru persoanele fizice. În cadrul procedurilor penale ar trebui să fie disponibile sancțiuni sau măsuri suplimentare. Acestea ar trebui să includă amenzi, ținând seama de faptul că încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii este motivată în cea mai mare parte de considerente economice.

- (11) Având în vedere că persoanele juridice fac, de asemenea, obiectul unor măsuri restrictive ale Uniunii, persoanele juridice ar trebui, de asemenea, să răspundă penal pentru infracțiuni legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, în conformitate cu prezenta directivă. Statele membre al căror drept intern nu prevede răspunderea penală a persoanelor juridice ar trebui să se asigure că sistemele lor de sancțiuni administrative prevăd tipuri și niveluri de sancțiuni eficace, disuasive și proporționale.
- (12) O mai mare apropiere și eficacitate a nivelurilor sancțiunilor impuse în practică ar trebui încurajată prin circumstanțe agravante comune, care să reflecte gravitatea infracțiunii săvârșite. Noțiunea de circumstanțe agravante ar trebui înțeleasă fie ca fapte care îi permit judecătorului sau instanței naționale să pronunțe o sancțiune penală mai mare pentru aceeași infracțiune decât cea care ar fi fost suportată dacă aceste fapte nu ar fi săvârșite, fie ca posibilitatea de a cumula mai multe infracțiuni pentru a crește nivelul sancțiunii. Statele membre ar trebui să prevadă posibilitatea ca cel puțin una dintre aceste circumstanțe agravante să se producă în conformitate cu normele aplicabile stabilite de sistemul lor juridic privind circumstanțele agravante. În orice caz, decizia de a mări sancțiunea penală ar trebui să rămână la latitudinea judecătorului sau a instanței, ținând seama de toate circumstanțele cazului individual.
- (13) Statele membre ar trebui, de asemenea, să se asigure că, în situațiile în care autorul infracțiunii furnizează autorităților competente informații pe care acestea nu le-ar fi putut obține altfel, ajutându-le să îi identifice sau să îi aducă în fața justiției pe alți autori ai infracțiunii sau să găsească probe, un astfel de comportament poate fi considerat circumstanță atenuantă.
- (14) Înghețarea fondurilor și a resurselor economice impusă prin măsurile restrictive ale Uniunii are caracter administrativ. În acest sens, ar trebui să se facă o distincție între acestea și măsurile de înghețare cu caracter penal menționate în Directiva (UE) [...] [Directiva privind recuperarea și confiscarea activelor].
- (15) Este necesar să se clarifice conceptul de produse în mod specific în situațiile în care persoana, entitatea sau organismul desemnat săvârșește sau participă la: (i) disimularea fondurilor sau a resurselor economice aflate în proprietatea, în posesia sau sub controlul unei persoane, entități sau organism desemnat, care ar trebui înghețate în concordanță cu o măsură restrictivă a Uniunii, prin transferul respectivelor fonduri sau resurse economice către un terț; sau (ii) disimularea faptului că o persoană, o entitate sau un organism care face obiectul măsurilor restrictive este proprietarul sau beneficiarul final al fondurilor sau al resurselor economice, prin furnizarea de informații false sau incomplete. În aceste condiții, ca o consecință a comportamentului de disimulare, persoana, entitatea sau organismul desemnat poate să aibă acces și să utilizeze în continuare pe deplin sau să dispună de fondurile sau resursele economice care fac obiectul măsurilor restrictive ale Uniunii și care au fost disimulate. Astfel de fonduri sau resurse economice ar trebui, prin urmare, să fie considerate produse provenite din săvârșirea de infracțiuni în sensul Directivei (UE) [...] [Directiva privind recuperarea și confiscarea activelor], ținându-se seama de faptul că proporționalitatea confiscării acestor produse va trebui să fie respectată în fiecare caz în parte.

- (16) Având în vedere, în special, activitățile cu caracter global ale autorilor faptelor ilegale care intră sub incidența prezentei directive, precum și caracterul transfrontalier al infracțiunilor și posibilitatea anchetelor transfrontaliere, statele membre ar trebui să își stabilească competența pentru a contracara în mod eficace aceste fapte.
- (17) Statele membre ar trebui să stabilească norme privind termenele de prescripție necesare pentru a le permite să combată în mod eficace infracțiunile legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, fără a aduce atingere normelor naționale care nu stabilesc termene de prescripție pentru anchetare, urmărire penală și executare.
- (18) Pentru a asigura un sistem eficace, integrat și coerent de asigurare a respectării legii, statele membre ar trebui să organizeze cooperarea internă și comunicarea între toți actorii de-a lungul lanțurilor de asigurare a respectării legii administrative și penale.
- (19) Pentru a asigura anchetarea și urmărirea penală eficace a încălcărilor măsurilor restrictive ale Uniunii, autoritățile competente ale statelor membre ar trebui să coopereze prin intermediul și cu Europol, Eurojust și Parchetul European (EPPO). Aceste autorități competente ar trebui, de asemenea, să facă schimb de informații între ele și cu Comisia cu privire la aspecte practice.
- (20) Avertizorii pot furniza autorităților competente informații valoroase cu privire la încălcările anterioare, în desfășurare sau planificate ale măsurilor restrictive ale Uniunii, inclusiv cu privire la tentativele de eludare a acestora. Aceste informații se pot referi, de exemplu, la fapte referitoare la încălcări ale măsurilor restrictive ale Uniunii, la circumstanțele acestora și la persoanele fizice, întreprinderile și țările terțe implicate. Prin urmare, ar trebui să se asigure instituirea unor mecanisme adecvate care să le permită acestor avertizori să alerteze autoritățile competente și care sunt menite să îi protejeze împotriva represaliilor. În acest scop, ar trebui să se prevadă că Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului⁴⁹ se aplică în ceea ce privește raportarea încălcărilor măsurilor restrictive ale Uniunii și protecția persoanelor care raportează astfel de încălcări.
- (21) Pentru a asigura anchetarea și urmărirea penală eficace a încălcărilor măsurilor restrictive ale Uniunii, persoanele responsabile cu anchetarea sau urmărirea penală a acestor măsuri ar trebui să aibă posibilitatea de a utiliza instrumente de anchetă, cum ar fi cele utilizate pentru combaterea criminalității organizate sau a altor infracțiuni grave. Utilizarea unor astfel de instrumente, în conformitate cu dreptul intern, ar trebui să fie clar circumscrisă și să țină seama de principiul proporționalității, precum și de natura și gravitatea infracțiunilor investigate și să respecte, de asemenea, dreptul la protecția datelor cu caracter personal.
- (22) O modificare a Directivei (UE) 2018/1673 privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor⁵⁰ ar trebui să asigure faptul că încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii va fi considerată o infracțiune premisă în domeniul spălării banilor, în conformitate cu directiva menționată.
- (23) Obiectivele prezentei directive, și anume de a asigura definiții comune ale infracțiunilor legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii și disponibilitatea

⁴⁹ Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii, JO L 305, 26.11.2019, p. 17.

⁵⁰ Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2018 privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor, PE/30/2018/REV/1, JO L 284, 12.11.2018, p. 22.

unor sancțiuni penale eficace, disuasive și proporționale pentru infracțiunile grave legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele prezentei directive, obiectivele pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, ținând seama de caracterul transfrontalier inerent al încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii și de potențialul acestora de a submina realizarea obiectivelor Uniunii de protejare a păcii și securității internaționale, precum și de susținere a valorilor comune ale Uniunii. Prin urmare, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede în concordanță cu articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității prevăzut la respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii acestui obiectiv.

- (24) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, inclusiv dreptul la libertate și securitate, protecția datelor cu caracter personal, libertatea de a desfășura o activitate comercială, dreptul la proprietate, dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare, inclusiv dreptul de a nu se autoincrimina și de a păstra tăcerea, principiile legalității, inclusiv principiul neretroactivității pedepselor și al proporționalității infracțiunilor și sancțiunilor, precum și principiul *non bis in idem*. Prezenta directivă urmărește să asigure respectarea deplină a acestor drepturi și principii și ar trebui pusă în aplicare în mod corespunzător.
- (25) La punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre ar trebui să se asigure că sunt respectate drepturile procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale. În acest sens, obligațiile care decurg din prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor statelor membre în temeiul dreptului Uniunii privind drepturile procedurale în cadrul procedurilor penale, în special Directivele 2010/64/UE⁵¹, 2012/13/UE⁵², 2013/48/UE⁵³, (UE) 2016/343⁵⁴, (UE) 2016/800⁵⁵ și (UE) 2016/1919⁵⁶ ale Parlamentului European și ale Consiliului.
- (26) Având în vedere necesitatea urgentă de a trage la răspundere persoanele fizice și juridice implicate în încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, statele membre ar trebui să asigure intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor

⁵¹ Directiva 2010/64/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale (JO L 280, 26.10.2010, p. 1).

⁵² Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale (JO L 142, 1.6.2012, p. 1).

⁵³ Directiva 2013/48/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autorități consulare în timpul privării de libertate (JO L 294, 6.11.2013, p. 1).

⁵⁴ Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (JO L 65, 11.3.2016, p. 1).

⁵⁵ Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale (JO L 132, 21.5.2016, p. 1).

⁵⁶ Directiva (UE) 2016/1919 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind asistența juridică gratuită pentru persoanele suspectate și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale și pentru persoanele căutate în cadrul procedurilor privind mandatul european de arestare (JO L 297, 4.11.2016, p. 1).

administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive.

- (27) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive, nu are obligații în temeiul acesteia și aceasta nu li se aplică.
- (28) [neparticipare:] În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la TUE și la TFUE, și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul respectiv, Irlanda nu participă la adoptarea prezentei directive, nu are obligații în temeiul acesteia și nu face obiectul aplicării sale.

SAU [participare:] În conformitate cu articolul 3 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la TUE și la TFUE, Irlanda a notificat [, prin scrisoarea din ...,] intenția sa de a participa la adoptarea și aplicarea prezentei directive,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiectul

Prezenta directivă stabilește norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

Articolul 2

Domeniu de aplicare și definiții

- (1) Prezenta directivă se aplică încălcărilor măsurilor restrictive ale Uniunii. Aceste măsuri restrictive ale Uniunii vizează:
- (a) măsuri privind înghețarea fondurilor și a resurselor economice;
 - (b) interdicții de punere la dispoziție a fondurilor și a resurselor economice;
 - (c) interdicții de intrare sau de tranzit pe teritoriul unui stat membru;
 - (d) măsuri economice și financiare sectoriale; și
 - (e) embargouri asupra armelor.
- (2) În sensul prezentei directive se aplică următoarele definiții:
- (a) „măsuri restrictive ale Uniunii” sunt măsuri restrictive adoptate de Uniune în temeiul articolului 29 din TUE sau al articolului 215 din TFUE;
 - (b) „persoană, entitate sau organism desemnat” înseamnă persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele care fac obiectul măsurilor restrictive ale Uniunii constând în înghețarea fondurilor și a resurselor economice și în interdicția de a pune la dispoziție fonduri și resurse economice;
 - (c) „fonduri” înseamnă:
 - (i) numerar, cecuri, creanțe în numerar, cambii, ordine de plată și alte instrumente de plată;

- (ii) depozite la instituții financiare sau la alte entități, solduri de conturi, creanțe și titluri de creanță;
 - (iii) titluri de valoare și instrumente de datorie, inclusiv titluri și acțiuni, certificate reprezentând titluri de valoare, obligațiuni, bilete la ordin, warante, obligațiuni negarantate și contracte derivate, tranzacționate în mod public și privat;
 - (iv) dobânzi, dividende sau alte venituri din active ori profitul provenit din active sau generat de acestea;
 - (v) credite, drepturi compensatorii, garanții, garanții de bună execuție sau alte angajamente financiare;
 - (vi) acreditive, conosamente, contracte de vânzare;
 - (vii) documente care atestă deținerea de cote-părți dintr-un fond sau din resurse financiare;
 - (viii) criptoactive;
- (d) „resurse economice” înseamnă activele de orice fel, corporale sau necorporale, mobiliare sau imobiliare, care nu sunt fonduri, dar pot fi utilizate pentru obținerea de fonduri, bunuri sau servicii;
- (e) „înghețarea fondurilor” înseamnă orice acțiune menită să împiedice circulația, transferul, modificarea, utilizarea, accesul sau tranzacțiile cu fonduri susceptibile să aibă ca rezultat modificarea volumului, a valorii, a localizării, a proprietății, a deținerii, a naturii sau a destinației acestora sau orice modificare care ar permite utilizarea fondurilor, inclusiv gestionarea portofoliilor;
- (f) „înghețarea resurselor economice” înseamnă orice acțiuni care vizează împiedicarea utilizării resurselor economice pentru obținerea de fonduri, bunuri sau servicii în orice mod, în special, dar nu exclusiv, vânzarea, închirierea sau ipotecarea acestora.

Articolul 3

Încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că încălcarea unei măsuri restrictive a Uniunii constituie o infracțiune atunci când este săvârșită cu intenție și cu condiția ca aceasta să se încadreze într-una dintre categoriile definite la alineatul (2).
- (2) În sensul prezentei directive, se consideră încălcare a unei măsuri restrictive a Uniunii următoarele:
- (a) punerea de fonduri sau resurse economice la dispoziția unei persoane, a unei entități sau a unui organism desemnat sau în beneficiul lor, încălcând o interdicție impusă printr-o măsură restrictivă a Uniunii;
 - (b) nerespectarea obligației de a îngheța, fără întârzieri nejustificate, fondurile sau resursele economice care aparțin unei persoane, unei entități sau unui organism desemnat sau care se află în proprietatea, sunt deținute de sau se află sub controlul unei astfel de persoane, entități sau organism desemnat, încălcând o obligație în acest sens impusă printr-o măsură restrictivă a Uniunii;

- (c) permiterea intrării sau a tranzitului pe teritoriul unui stat membru a persoanelor fizice desemnate, încălcând astfel o interdicție impusă printr-o măsură restrictivă a Uniunii;
- (d) efectuarea de tranzacții cu o țară terță, cu organisme ale unei țări terțe, cu entități și organisme deținute sau controlate de o țară terță sau cu organisme ale unei țări terțe, care sunt interzise sau restricționate prin măsuri restrictive ale Uniunii;
- (e) efectuarea de schimburi comerciale cu bunuri sau servicii al căror import, export, vânzare, cumpărare, transfer, tranzit sau transport este interzis sau restricționat prin măsuri restrictive ale Uniunii, precum și furnizarea de servicii de brokeraj sau de alte servicii legate de aceste bunuri și servicii;
- (f) prestarea de activități financiare interzise sau restricționate prin măsuri restrictive ale Uniunii, cum ar fi finanțarea și asistența financiară, furnizarea de investiții și servicii de investiții, emiterea de valori mobiliare și instrumente ale pieței monetare, acceptarea de depozite, furnizarea de servicii specializate de mesagerie financiară, tranzacționarea de bancnote, furnizarea de servicii de rating de credit, furnizarea de criptoactive și de portofele de criptomonede;
- (g) prestarea altor servicii interzise sau restricționate prin măsuri restrictive ale Uniunii, cum ar fi serviciile de consultanță juridică, serviciile de încredere, serviciile de relații publice, serviciile de contabilitate, de audit, de evidență contabilă și de consultanță fiscală, serviciile de consultanță în afaceri și management, serviciile de consultanță în domeniul IT, serviciile de relații publice, serviciile de radiodifuziune, de arhitectură și de inginerie;
- (h) eludarea unei măsuri restrictive a Uniunii prin:
 - (i) disimularea fondurilor sau a resurselor economice care se află în proprietatea, sunt deținute de sau se află sub controlul unei persoane, unei entități sau unui organism desemnat, care ar trebui înghețate în concordanță cu o măsură restrictivă a Uniunii, prin transferul respectivelor fonduri sau resurse economice către un terț;
 - (ii) disimularea faptului că o persoană, o entitate sau un organism care face obiectul măsurilor restrictive este proprietarul sau beneficiarul final al fondurilor sau al resurselor economice, prin furnizarea de informații false sau incomplete.
 - (iii) nerespectarea de către o persoană, o entitate sau un organism desemnat a obligației, prevăzute în măsurile restrictive ale Uniunii, de a informa cu privire la fondurile sau resursele economice aflate în jurisdicția unui stat membru care aparțin, se află în proprietatea, sunt deținute sau se află sub controlul său;
 - (iv) nerespectarea unei obligații prevăzute în măsurile restrictive ale Uniunii de a furniza, fără întârzieri nejustificate, autorităților administrative competente informații privind fondurile sau resursele economice înghețate sau informații deținute cu privire la fondurile și resursele economice de pe teritoriul statelor membre, care aparțin, se află în proprietatea, sunt deținute de sau se află sub controlul unor persoane, entități sau organisme desemnate și care nu au fost înghețate;

- (v) nerespectarea obligației de a coopera cu autoritățile administrative competente în contextul verificării informațiilor prevăzute la punctele (iii) și (iv), la cererea motivată a acestora;
- (i) încălcarea sau neîndeplinirea condițiilor prevăzute în autorizațiile acordate de autoritățile competente pentru desfășurarea de activități care, în absența unei astfel de autorizații, sunt interzise sau restricționate în temeiul unei măsuri restrictive a Uniunii.
- (3) Fapta menționată la alineatul (2) literele (a)-(g) constituie infracțiune chiar și în cazul în care este săvârșită din neglijență gravă.
- (4) Nicio dispoziție prevăzută la alineatul (2) nu se interpretează ca impunând obligații persoanelor fizice care contravin dreptului de a nu se autoincrimina și de a păstra tăcerea, astfel cum este consacrat în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și în Directiva (UE) 2016/343.
- (5) Nicio dispoziție prevăzută la alineatul (2) nu se interpretează ca impunând practicienilor în domeniul dreptului obligația de a raporta informații obținute în strânsă legătură cu procedurile judiciare, administrative sau arbitrale, fie înainte, în timpul sau după încheierea unei proceduri judiciare, fie în cursul evaluării situației juridice a unui client. În aceste circumstanțe, consultanța juridică trebuie să fie protejată de secretul profesional, cu excepția cazului în care practicianul în domeniul dreptului participă la încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, consultanța juridică fiind furnizată în scopul încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii, sau practicianul în domeniul dreptului cunoaște faptul că clientul solicită consultanță juridică în scopul încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii.
- (6) Alineatele (1), (2) și (3) nu se aplică:
- furnizării de bunuri și servicii de strictă necesitate pentru uzul personal zilnic al persoanelor fizice desemnate, cum ar fi produsele și serviciile de alimentație și de asistență medicală, sau sumele mici de bani, în cazul în care acestea se limitează în mod clar la satisfacerea nevoilor umane de bază ale acestor persoane și ale membrilor de familie aflați în întreținerea acestora;
 - omisiunii de a raporta astfel de activități;
 - ajutorului umanitar acordat persoanelor aflate în dificultate.

Articolul 4

Instigare, complicitatea și tentativa

- (1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că instigarea și complicitatea la infracțiunile prevăzute la articolul 3 se pedepsesc ca infracțiuni.
- (2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că tentativa de a săvârși oricare dintre infracțiunile menționate la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(g), litera (h) punctele (i) și (ii) și litera (i) se pedepsește ca infracțiune.

Articolul 5

Sancțiuni penale aplicabile persoanelor fizice

- (1) Statele membre asigură aplicabilitatea unor sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive pentru infracțiunile menționate la articolele 3-4.
- (2) Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 3 sunt pasibile de o pedeapsă maximă care prevede închisoarea.
- (3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 3 alineatul (2) litera (h) punctele (iii), (iv) și (v) sunt pasibile de o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin un an atunci când implică fonduri sau resurse economice în valoare de cel puțin 100 000 EUR. Statele membre se asigură că pragul de 100 000 EUR sau un prag mai mare poate fi atins și prin gruparea mai multor infracțiuni interconectate menționate la articolul 3 alineatul (2) litera (h) punctele (iii), (iv) și (v), atunci când sunt săvârșite de același autor.
- (4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(g), litera (h) punctele (i) și (ii) și litera (i) sunt pasibile de o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin cinci ani atunci când implică fonduri sau resurse economice în valoare de cel puțin 100 000 EUR. Statele membre se asigură că pragul de 100 000 EUR sau un prag mai mare poate fi atins și prin gruparea mai multor infracțiuni interconectate menționate la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(g), litera (h) punctele (i) și (ii) și litera (i), săvârșite de același autor.
- (5) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele fizice care au săvârșit infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 pot face obiectul unor sancțiuni suplimentare. Aceste sancțiuni suplimentare includ amenzi.

Articolul 6

Răspunderea persoanelor juridice

- (1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că poate fi antrenată răspunderea persoanelor juridice pentru una dintre infracțiunile prevăzute la articolele 3 și 4, săvârșite în interesul lor de către orice persoană, acționând individual sau în calitate de membru al unui organism al persoanei juridice în cauză și care îndeplinește o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice, în temeiul:
 - (a) unui mandat de reprezentare a persoanei juridice;
 - (b) unei competențe de a lua decizii în numele persoanei juridice respective;
 - (c) unei competențe de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice respective.
- (2) Statele membre iau, de asemenea, măsurile necesare pentru a se asigura că poate fi antrenată răspunderea persoanelor juridice atunci când lipsa supravegherii sau a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) din prezentul articol a făcut posibilă săvârșirea de către o persoană aflată sub autoritatea sa a oricăreia dintre infracțiunile menționate la articolele 3 și 4, în beneficiul persoanei juridice respective.

- (3) Răspunderea persoanelor juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) de la prezentul articol nu exclude posibilitatea inițierii unor proceduri penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori sau complici la infracțiunile menționate la articolele 3 și 4.

Articolul 7

Sancțiuni aplicate persoanelor juridice

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că o persoană juridică căreia i s-a angajat răspunderea în temeiul articolului 7 face obiectul unor sancțiuni eficace, proporționale și disuasive, care includ amenzi penale sau nepenale, excluderea de la dreptul la beneficii sau ajutoare publice, excluderea de la accesul la finanțare publică, inclusiv de la proceduri de licitație, granturi și concesiuni și poate include alte sancțiuni, precum:
- (a) decăderea din dreptul de a exercita activități comerciale;
 - (b) retragerea permiselor și a autorizațiilor de desfășurare a activităților care au condus la săvârșirea infracțiunii;
 - (c) plasarea sub control judiciar;
 - (d) lichidarea judiciară;
 - (e) închiderea unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii.
- (2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cazul persoanelor juridice trase la răspundere în temeiul articolului 7, infracțiunile menționate la articolul 3 alineatul (2) litera (h) punctele (iii)-(v) sunt pasibile de amenzi a căror limită maximă nu ar trebui să fie mai mică de 1 % din cifra de afaceri globală totală a persoanei juridice în exercițiul financiar care precedă decizia de impunere a amenzilor.
- (3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cazul persoanelor juridice trase la răspundere în temeiul articolului 7, infracțiunile menționate la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(f), litera (h) punctele (i) și (ii) și litera (i) sunt pasibile de amenzi a căror limită maximă nu ar trebui să fie mai mică de 5 % din cifra de afaceri globală totală a persoanei juridice în exercițiul financiar care precedă decizia de impunere a amenzilor.

Articolul 8

Circumstanțe agravante

În măsura în care următoarele circumstanțe nu fac deja parte din elementele constitutive ale infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că una sau mai multe dintre următoarele circumstanțe pot fi considerate circumstanțe agravante:

- (a) infracțiunea a fost săvârșită în cadrul unei organizații criminale în sensul Deciziei-cadru 2008/841/JAI a Consiliului⁵⁷;
- (b) infracțiunea a fost săvârșită de un prestator de servicii profesionale cu încălcarea obligațiilor sale profesionale;
- (c) infracțiunea a fost săvârșită de un funcționar public în exercitarea atribuțiilor sale;
- (d) infracțiunea a fost săvârșită de o altă persoană în exercitarea unei funcții publice.

Articolul 9

Circumstanțe atenuante

Cu condiția ca acest lucru să nu constituie deja o obligație în temeiul măsurilor restrictive ale Uniunii, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește infracțiunile menționate la articolele 3 și 4, următoarele pot fi considerate circumstanțe atenuante:

- (a) autorul infracțiunii furnizează autorităților competente informații pe care acestea nu le-ar fi putut obține altfel, ajutându-le să îi identifice sau să îi aducă în fața justiției pe ceilalți autori ai infracțiunii;
- (b) autorul infracțiunii furnizează autorităților competente informații pe care altfel nu le-ar fi putut obține, ajutându-le să găsească probe.

Articolul 10

Înghetarea și confiscarea

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că fondurile sau resursele economice care fac obiectul măsurilor restrictive ale Uniunii în legătură cu care persoana, entitatea sau organismul desemnat săvârșește sau participă la o infracțiune menționată la articolul 3 alineatul (2) litera (h) punctul (i) sau (ii) sunt considerate „produse” provenite din săvârșirea de infracțiuni în sensul Directivei (UE) [...] [Directiva privind recuperarea și confiscarea activelor].

Articolul 11

Norme privind competența judiciară

- (1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili competența în privința infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4 atunci când:
 - (a) infracțiunea a fost săvârșită integral sau parțial pe teritoriul său, inclusiv în spațiul său aerian;
 - (b) infracțiunea a fost săvârșită la bordul oricărei aeronave sau al oricărei nave aflate sub jurisdicția unui stat membru;

⁵⁷ Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate, JO L 300, 11.11.2008, p. 42.

- (c) autorul infracțiunii este resortisantul statului membru respectiv sau își are reședința obișnuită în acest stat;
 - (d) autorul infracțiunii este unul dintre funcționarii săi care acționează în exercitarea atribuțiilor sale oficiale;
 - (e) infracțiunea este săvârșită în beneficiul unei persoane juridice având sediul pe teritoriul său;
 - (f) infracțiunea este săvârșită în beneficiul unei persoane juridice pentru orice activitate desfășurată integral sau parțial pe teritoriul său.
- (2) În cazul în care o infracțiune menționată la articolele 3 și 4 se încadrează în sfera de competență a mai multor state membre, statele membre respective cooperează pentru a stabili statul membru care desfășoară procedurile penale. Atunci când este cazul și în conformitate cu articolul 12 din Decizia-cadru 2009/948/JAI a Consiliului, chestiunea este transmisă către Eurojust⁵⁸.
- (3) În cazurile menționate la alineatul (1) litera (c), statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că exercitarea competenței lor nu se supune condiției ca o urmărire penală să poată fi inițiată numai în urma unei plângeri depuse de victimă la locul săvârșirii infracțiunii sau a unei denunțări din partea statului în care a fost săvârșită infracțiunea.

Articolul 12

Termene de prescripție

- (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a prevedea un termen de prescripție care să permită anchetarea, urmărirea penală, judecarea și pronunțarea de hotărâri judecătorești cu privire la infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 într-o perioadă de timp suficient de lungă după săvârșirea acestor infracțiuni, astfel încât infracțiunile respective să poată fi abordate eficient.
- (2) În cazul infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4 care sunt pasibile de o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin cinci ani, statele membre iau măsurile necesare pentru a permite anchetarea, urmărirea penală, judecarea și pronunțarea unor hotărâri judecătorești cu privire la infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 pentru o perioadă de cel puțin cinci ani de la săvârșirea infracțiunii respective.
- (3) Prin derogare de la alineatul (2), statele membre pot stabili un termen de prescripție mai redus de cinci ani, dar de minimum trei ani, cu condiția să garanteze că termenul poate fi întrerupt sau suspendat în cazul unor fapte specificate.
- (4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura executarea:
- (a) unei pedepse cu închisoarea de peste un an; sau, alternativ,
 - (b) a unei pedepse cu închisoarea în cazul unei infracțiuni pasibile de o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin patru ani,

⁵⁸ Decizia-cadru 2009/948/JAI a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind prevenirea și soluționarea conflictelor referitoare la exercitarea competenței în cadrul procedurilor penale (JO L 328, 15.12.2009, p. 42).

impuse în urma unei condamnări definitive pentru săvârșirea uneia dintre infracțiunile menționate la articolele 3 și 4, pentru cel puțin cinci ani de la data condamnării definitive. Perioada poate cuprinde prelungiri ale termenului de prescripție în urma întreruperii sau a suspendării.

Articolul 13

Coordonarea și cooperarea între autoritățile competente dintr-un stat membru

Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui mecanisme adecvate de coordonare și cooperare la nivel strategic și operațional între toate autoritățile lor administrative, de aplicare a legii și judiciare competente.

Astfel de mecanisme urmăresc cel puțin:

- (a) asigurarea unor priorități comune și înțelegerea relației dintre executarea penală și administrativă;
- (b) schimbul de informații în scopuri strategice și operaționale;
- (c) consultarea în cadrul anchetelor individuale;
- (d) schimbul de bune practici;
- (e) asistență pentru rețelele de practicieni care se ocupă de aspecte relevante pentru anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

Articolul 14

Raportarea infracțiunilor și protecția persoanelor care raportează infracțiuni legate de încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii sau care sprijină ancheta

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că protecția acordată în temeiul Directivei (UE) 2019/1937⁵⁹ este aplicabilă persoanelor care raportează infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 din prezenta directivă.

Articolul 15

Instrumente de anchetă

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că sunt disponibile, de asemenea, pentru anchetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4, instrumente eficiente de anchetă, cum ar fi cele utilizate în cazurile privind criminalitatea organizată sau în alte cazuri privind infracțiuni grave.

⁵⁹ Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii, JO L 305, 26.11.2019, p. 17.

Articolul 16

Cooperarea dintre autoritățile statelor membre, Comisie, Europol, Eurojust și Parchetul European

- (1) Fără a aduce atingere normelor privind cooperarea transfrontalieră și asistența judiciară reciprocă în materie penală, autoritățile statelor membre, Eurojust, Parchetul European și Comisia cooperează, în limitele competențelor lor respective, în domeniul combaterii infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4. În acest scop, Comisia și, după caz, Europol și Eurojust oferă asistență tehnică și operațională pentru a facilita coordonarea anchetelor și a urmăririlor penale de către autoritățile competente.
- (2) De asemenea, autoritățile competente ale statelor membre fac schimb periodic de informații cu Comisia și cu alte autorități competente cu privire la aspecte practice, în special cu privire la practicile recurente de eludare, de exemplu structurile de disimulare a proprietății efective și a controlului activelor.

Articolul 17

Modificări aduse Directivei (UE) 2018/1673

La articolul 2 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/1673, se adaugă următoarea literă:
„(w) încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii”.

Articolul 18

Transpunere

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la [OP – a se introduce data – șase luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive]. Statele membre informează de îndată Comisia în acest sens. Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de directivă.
- (2) Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Modalitatea de efectuare a acestei trimiteri se stabilește de către statele membre.

Articolul 19

Evaluare și raportare

- (1) În termen de [OP – a se introduce data – doi ani de la încheierea perioadei de transpunere], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre furnizează Comisiei informațiile necesare pentru întocmirea raportului respectiv.

- (2) Fără a aduce atingere obligațiilor de raportare prevăzute de alte acte juridice ale Uniunii, statele membre transmit anual Comisiei următoarele statistici cu privire la infracțiunile menționate la articolele 3 și 4:
- (a) numărul de proceduri penale inițiate, respinse, care au condus la o achitare, care au condus la o condamnare și care sunt în curs;
 - (b) tipurile și nivelurile sancțiunilor impuse pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.
- (3) Statele membre transmit Comisiei datele statistice menționate la alineatul (2) utilizând instrumentele de raportare specifice instituite de Comisie pentru raportarea în domeniul măsurilor restrictive.
- (4) În termen de [OP – a se introduce data – cinci ani de la încheierea perioadei de transpunere], Comisia efectuează o evaluare a impactului prezentei directive și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului. Statele membre furnizează Comisiei informațiile necesare pentru întocmirea raportului respectiv.

Articolul 20

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 21

Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu,
Președintele